

[Poul Schlüter.]

udenrigspolitik, hvis udgangspunkt er neutraliteten. Vort udgangspunkt er ikke det samme. Når et land som Sverige fører en principielt neutral udenrigspolitik, fordrer det i mange situationer, at man indtager standpunkter, som kan påkalde sympati og forståelse også i den anden verdenspolitiske lejr. Derfor er der — det må indrømmes — en vis logik i det svenske standpunkt. Men jeg vil da sige, at hvis Danmark — som hr. Frode Jakobsen næsten var inde på i sin tale — skulle have været før Sverige på trods af et andet udenrigspolitisk udgangspunkt, ville det vist de fleste steder være blevet optaget nærmest som grotesk.

Hvis vi ser på vore kontaktmuligheder, ja, så har vi jo haft og har stadig kontakt i det omfang, vi ønsker os det, med den nordvietnamesiske regering. Det vil vi fortsat kunne have. Disse kontaktmuligheder spiller jo en rolle bl. a. omkring forberedelsen af den fælles nordiske hjælpeaktion, når der engang er skabt fred i Vietnam. Man skal også lægge mærke til, at den svenske regering har fremhævet, at for den har det været et hovedmotiv for anerkendelse — det står udtrykkeligt i den svenske regerings erklæring af 10. januar — at Sverige derigennem mente på det samlede Nordens vegne at kunne opnå fordele i forbindelse med forberedelsen af den fælles hjælpeaktion.

Hvis vi overhovedet skal sammenligne os med andre nordiske lande i udenrigspolitisk henseende, vil da vist også enhver komme til det resultat, at det er naturligere, at vi sammenligner os med Norge, som har samme principielle udenrigspolitik som vi. Og det er jo kendt, at den norske regering står på det standpunkt, som også den danske har givet udtryk for, at tidspunktet for en anerkendelse ikke er egnet.

Må jeg sige om kontaktmulighederne over for Hanoi — det synes jeg at hr. Frode Jakobsen også skulle bemærke sig — at det er jo et paradoks, at da Hanoi skulle vælge, hvem der skulle etablere den afgørende kontakt, som kunne føre til etableringen af forhandlingerne i Paris, valgte Hanoi at lade kontakten etablere af NATO-landet Norge og ikke af det neutrale Sverige.

Jeg kommer så til mit hovedargument for at fastholde regeringens nuværende stand-

punkt. Det er dette, at jeg føler, vi ville løbe en risiko for at skabe uro omkring forhandlingerne i Paris, hvis på nuværende tidspunkt det ene vestorienterede land efter det andet foretog en anerkendelse af Hanoi-styret. Forhandlingssituationen er uklar og vanskelig nok i forvejen. Man kan ikke afvise, at det vil være en inspiration til at stå fast på hidtidige standpunkter, hvis vestlige lande nu anerkender Hanoi. Jeg mener da heller ikke, at hr. Frode Jakobsen med ét ord har dokumenteret, at det standpunkt, han anbefaler, ville gavne noget som helst sted uden for landets grænser. Vi kan alle håbe, at forudsætningerne hurtigt vil modnes for, at det danske standpunkt naturligt vil være en anerkendelse også af Hanoi, men i dette øjeblik foreligger de, så vidt jeg kan se, ikke.

Må jeg sige til sidst, at mange af synspunkterne i hr. Frode Jakobsens indlæg kunne være interessante at gøre til genstand for yderligere bemærkninger, men den korte taletid ved denne lejlighed tillader det ikke. Blot én ting: jeg har mange gange tidligere hørt hr. Frode Jakobsen tage ordet og tale under udenrigspolitiske debatter her i salen, også om Vietnamspørgsmålet. I dag taler hr. Frode Jakobsen ikke blot på egne vegne, hr. Frode Jakobsen taler i dag i denne sag for første gang som ordfører for sit parti. Derfor vil jeg gerne sige, at det ikke volder mig vanskeligheder at genkende hr. Frode Jakobsen, men det er sværere for mig efter at have hørt det ærede medlems tale i dag at genkende socialdemokratiet.

Per Møller: Venstre har den grundlæggende opfattelse, at det er nyttigt og godt at have normale diplomatiske forbindelser med så mange lande som muligt. Diplomatiske kontakter giver plads for en dialog om mange forskellige spørgsmål. Gennem dialogen kan man løse op for misforståelser, man kan i givet fald løse uoverensstemmelser, og det er den eneste gode måde at klare den slags vanskeligheder på.

Ud fra dette almindelige synspunkt ser vi frem til den dag, da det vil være muligt og naturligt for Danmark at have normale diplomatiske forbindelser med Nordvietnam. Men det er vores opfattelse, at tidspunktet for at optage normale diplomatiske forbin-